

ZAKON

o zaštiti okoliša

I OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom se na prostoru Županije Posavske (u daljnjem tekstu Županije) uređuje:

- zaštita radi očuvanja okoliša, smanjivanja rizika za život i zdravlje ljudi, osiguravanje i poboljšavanje kvaliteta življenja za dobrobit sadašnjih i budućih generacija,
- sustav zaštite i unapređenja okoliša, određuju mjere zaštite, postupak stavljanja pod zaštitu i upravljanje zaštićenim prirodnim dobrima, mjere i postupci zaštite od štetnih utjecaja djelatnosti za okoliš, financiranje zaštite i njeno unapređenje i organiziranje vršenja djelatnosti zaštite i unapređenja okoliša.

Mjere i uvjeti zaštite prirodnih dobara i radom stvorenih vrijednosti okoliša sprovode se u skladu sa ovim Zakonom, ako za pojedine oblasti zaštite okoliša drugim zakonom nisu propisane posebne mjere zaštite.

Članak 2.

Okoliš je dobro od interesa za Županiju.

Upravljanje okolišem se provodi pod uvjetom i na način propisan ovim i posebnim zakonima.

Članak 3.

Okoliš je prirodno okruženje: zrak, tlo, voda, klima, biljni i životinjski svijet u ukupnosti uzajamnog djelovanja i kulturna baština, kao dio okruženja kojeg je stvorio čovjek.

Članak 4.

Zaštitom okoliša osigurava se cjelovito očuvanje kvaliteta okoliša, očuvanje prirodnih zajednica, racionalno korištenje prirodnih izvora i energije na najpovoljniji način za okoliš, kao osnovni uvjeti zdravog i održivog razvitka.

Članak 5.

Osnovni ciljevi zaštite okoliša, u ostvarivanju uvjeta za održivi razvitak jesu:

- trajno očuvanje izvornosti, biološke raznolikosti prirodnih zajednica i očuvanje ekološke stabilnosti,
- očuvanje kvaliteta žive i nežive prirode i racionalno korištenje prirode i njenih dobara,
- očuvanje i obnavljanje kulturnih i estetskih vrijednosti krajolika,
- unapređenje stanja okoliša i osiguravanje boljih uvjeta života.

Članak 6.

Osnovni ciljevi zaštite okoliša iz članka 5. ovog Zakona postižu se:

- predviđanjem, praćenjem, sprečavanjem, ograničavanjem i uklanjanjem nepovoljnih utjecaja na okoliš,
- sprečavanjem rizika i opasnosti po okoliš,
- zaštitom i uređenjem izuzetno vrijednih dijelova okoliša,
- podsticanjem korištenja obnovljivih prirodnih izvora energije,

- podsticanjem uporabe proizvoda i korištenja proizvodnih postupaka najpovoljnijih za okoliš,
- ujednačenim odnosom zaštite okoliša i gospodarskog razvitka,
- sprečavanjem zahvata koji ugrožavaju okoliš,
- sanacija oštećenih dijelova okoliša,
- razvijanjem svijesti o potrebi zaštite okoliša u odgojnom, obrazovnom i radnom procesu,
- donošenjem pravnih propisa o zaštiti okoliša,
- obavješćivanjem javnosti o stanju okoliša i njenim sudjelovanjem u zaštiti okoliša,
- povezivanjem sustava i institucija zaštite okoliša Županije, Federacije BiH, Države Bosne i Hercegovine, s međunarodnim institucijama zaštite okoliša.

II ORGANIZACIJA POSLOVA ZAŠTITE OKOLIŠA

Članak 7.

Zaštitu okoliša i njeno unapređenje osiguravaju:

- Skupština Županije,
- Vlada Županije,
- Predstavnička i izvršna tijela općina.

Stručno obavljanje poslova zaštite okoliša i provođenje mjera zaštite okoliša osiguravaju organi županijske uprave i upravni organi općina nadležni za obavljanje poslova zaštite okoliša i pravne osobe registrirane za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša.

Članak 8.

Skupština i Vlada Županije donose dokumente o zaštiti okoliša i njegovom unapređenju od interesa za Županiju.

Dokumenti od interesa za Županiju su:

- strategija zaštite okoliša i njegovog unapređenja,
- programi zaštite okoliša i njegovog unapređenja,
- županijski zakoni iz oblasti zaštite okoliša,
- izvješća o stanju zaštite okoliša i njegovom unapređenju,
- drugi dokumenti vezani za zaštitu okoliša i njegovo unapređenje (pravilnici, naputci, smjernice, naredbe, zaključci, planovi, programi, mjere i dr.).

Skupština Županije razmatrajući Izvješće o stanju zaštite okoliša, utvrđuje najpogodniji i najučinkovitiji oblik organiziranja vođenja poslova zaštite okoliša.

Članak 9.

Županijski organ koji obavlja poslove zaštite okoliša je Ministarstvo gospodarstva (u daljem tekstu Ministarstvo).

Ministarstvo vrši:

- upravne i stručne poslove koji se odnose na provođenje zakona i drugih propisa,
- vrši upravni, odnosno inspekcijski nadzor,
- daje ocjenu dokumentacije iz oblasti zaštite okoliša Županije,
- vodi katastar zagađivača i praćenje utjecaja zagađenja na okoliš,
- daje mišljenje na procjenu utjecaja zahvata na okoliš Županije,
- vrši praćenje mjera za unapređenje okoliša,
- obavlja proučavanje, praćenje i evidentiranje dokumentacije iz oblasti zaštite okoliša,

- vrši koordinaciju istraživanja u oblasti zaštite okoliša i njegovog unapređenja ukoliko nisu u nadležnosti drugih tijela županijske uprave,
- obavlja i druge poslove koji mu se stave u nadležnost.

Članak 10.

Općine kao jedinice lokalne samouprave i uprave, organiziraju, financiraju i unapređuju poslove zaštite okoliša koji su lokalnog značenja.

Zaštita okoliša općine obuhvaća:

- osiguravanje uvjeta za provođenje programa zaštite okoliša i njegovog unapređenja,
- pripremu i provođenje sanacija kada je to njihova obveza,
- osigurava praćenje stanja okoliša (monitoring) i mjerenje imisije kada je to njihova obveza,
- osigurava uvjete za vođenje katastra zagađivača okoliša,
- osigurava uvjete za vođenje evidencije o stanju okoliša,
- osigurava uvjete za provođenje mjera zaštite okoliša,
- obavješćivanje javnosti,
- provođenje drugih mjera u skladu sa ovim Zakonom i drugim propisima.

Članak 11.

Građani kao pojedinci ili organizirani radi zaštite okoliša u društva, strukovne udruge i druge nevladine organizacije pridonose ostvarivanju ciljeva zaštite okoliša.

Članak 12.

U cilju postizanja koordiniranog i usuglašenog gospodarskog razvitka s potrebama zaštite okoliša, stručne i naučne osnove za uređenje pojedinih pitanja, Vlada Županije osniva Savjet za zaštitu okoliša koji čine naučni, stručni, javni i drugi djelatnici.

Savjet daje mišljenja, prijedloge i ocjene o usklađenosti rješavanja pitanja zaštite okoliša i gospodarskog razvitka i o prijedlozima dokumenata koje donosi Vlada i Skupština Županije.

Članak 13.

Pravne osobe registrirane za obavljanje stručnih i naučnih poslova zaštite okoliša obavljaju poslove u vezi sa praćenjem stanja okoliša (monitoring), izrađuju stručne podloge i elaborate zaštite okoliša, stručne poslove pripreme i izrade studije utjecaja na okoliš, obavljaju poslove stručnog obrazovanja radi stjecanja znanja i usavršavanja u provođenju zaštite okoliša ukoliko ovim Zakonom to nije drukčije predviđeno.

Pravna osoba može započeti obavljanje djelatnosti iz stavka 1. ovog članka uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

Članak 14.

Za obavljanje poslova kojima se ostvaruje upravljanje zaštitom okoliša na prostoru Županije, Vlada Županije može osnovati županijsku upravu za zaštitu okoliša (u daljem tekstu: Uprava), ili će ove poslove povjeriti Ministarstvu.

Članak 15.

Zadatak Uprave odnosno Ministarstva je trajno i nesmetano obavljanje javnih službi i drugih poslova kojima se ostvaruje upravljanje zaštitom okoliša u obimu utvrđenom planovima i sukladno sa sredstvima koja se na temelju zakona i propisa osiguravaju za takve namjene.

Osnovne djelatnosti Uprave odnosno Ministarstva su:

- izrada kratkoročnih i dugoročnih planova i programa u oblasti zaštite okoliša,
- izrada osnova za praćenje stanja okoliša (monitoringa),
- izrada osnova usmjeravanja naučno-istraživačkog rada iz oblasti zaštite okoliša,
- izrada osnova osiguranja najpovoljnijih tehničkih, proizvodnih i ekonomskih mjera upravljanja okolišem,
- izrada osnova ravnomjernog gospodarskog razvitka i djelotvorne zaštite okoliša (održivog gospodarskog razvitka),
- izrada kratkoročnih i dugoročnih mjera za sprečavanje zagađenja okoliša i redosljed njihovog ostvarivanja sa rokovima izvršenja,
- organiziranje izrade projektnih zadataka, konceptijskih rješenja, studija i investicijskih programa i revizija projektne dokumentacije u oblasti zaštite okoliša,
- praćenje stanja i utvrđivanje kvaliteta okoliša, organiziranje provođenja strategije zaštite okoliša na razini Županije i ulaganja u zaštitu okoliša i kontrolu njihova ostvarivanja,
- vođenje evidencije i dokumentacije informacijskog sustava o okolišu za područje Županije,
- investicijski poslovi radi izvršavanja planova kojima se ostvaruje upravljanje zaštitom okoliša,
- drugi poslovi sukladno ovom i drugim zakonima.

Članak 16.

Upravom rukovodi direktor, koga imenuje i razrješava Vlada Županije na prijedlog Ministarstva.

III OSNOVNA NAČELA ZAŠTITE OKOLIŠA

Članak 17.

Zaštita okoliša se zasniva na poštivanju načela međunarodnog prava o zaštiti okoliša, opće prihvaćenih načela uvažavanja naučnih saznanja i najbolje svjetske prakse.

Načelo preventivnosti

Članak 18.

Radi izbjegavanja rizika ili opasnosti po okoliš pri planiranju ili izvođenju zahvata u okolišu, koji trajno ili privremeno mogu narušiti ekološku stabilnost ili biološku raznolikost ili na neki drugi način mogu nepovoljno utjecati na okoliš (u daljem tekstu: zahvat) treba primijeniti sve prethodne mjere zaštite okoliša.

Zahvat treba biti planiran i izveden tako da se ne ugrožava okoliš, istovremeno vodeći računa o racionalnom korištenju prirodnih resursa i energije.

Pri izvođenju zahvata treba nastojati koristiti isprobana valjana iskustva i upotrebljavati raspoložive proizvode, opremu, uređaje i primjenjivati proizvodne postupke koji su prihvatljivi u okolišu.

U slučaju opasnosti od stvarne i nepopravljive štete po okoliš ne smije se odlagati poduzimanje interventnih zaštitnih mjera

Načelo očuvanja vrijednosti prirodnih resursa i biološke raznolikosti

Članak 19.

Ne smije se umanjivati vrijednost prirodnih resursa, vode, zraka, tla, flore i faune.

Prirodne resurse treba nastojati očuvati na razini kvaliteta koji nije štetan za čovjeka, biljni i životinjski svijet.

Tlo treba koristiti razumno i očuvati njegovu produktivnost, a nepovoljna djelovanja na tla treba izbjegavati u najvećoj mogućoj mjeri.

Treba izbjegavati svaki zahvat koji ima štetan utjecaj i negativno djelovanje na biološku raznolikost i očuvati prirodni genetski sklad i sklad prirodnih zajednica, živih organizama i nežive materije.

Zaštita prirode i prirodnih rijetkosti od županijskog značenja regulirat će se županijskim Zakonom o zaštiti prirode.

Načelo zamjene drugim zahvatom

Članak 20.

Zahvat koji bi mogao nepovoljno utjecati na okoliš treba zamijeniti zahvatom koji predstavlja bitno manji rizik ili opasnost, pa i u slučaju kada su troškovi takvog zahvata veći od vrijednosti koje treba zaštititi.

Pri korištenju proizvoda, uređaja, opreme i primjeni proizvodnih postupaka, zagađenje okoliša treba ograničavati na izvoru nastanka.

Materije koje se mogu ponovo upotrijebiti ili koje su biološki razgradive treba da imaju prednost pri upotrebi, pa i u slučaju većih troškova, ako su ti troškovi razmjerni vrijednostima koje treba zaštititi.

Kemikalijama i ostalim materijama koje razgradnjom postaju neškodljive treba dati prednost u odnosu na druge materije, ako pri tome nema rizika ili opasnosti po okoliš.

Načelo ukupnosti (cjelovitosti)

Članak 21.

Pri donošenju strategije, programa, planova intervencija i propisa iz oblasti zaštite okoliša, te izdavanja dozvola, suglasnosti, odobrenja i provođenja financijske politike, kontrole, kao i drugih mjera zaštite okoliša neophodno je zajedničko djelovanje i suradnja nadležnih federalnih, županijskih i općinskih organa sa nadležnim Federalnim ministarstvom odnosno organom.

Za cjelovito i ravnomjerno postizanje ciljeva zaštite okoliša, organi iz stavka 1. ovog članka osiguravaju način i uvjete zajedničkog djelovanja građana i institucija.

Načelo poštovanja prava

Članak 22.

Kod donošenja odluke o zahvatu u okolišu i za izvođenje zahvata, mora se postupati u skladu sa zakonom i drugim propisima, te poduzimati sve mjere kojima se osiguravaju prava čovjeka na zdrav i čist okoliš.

Načelo plaćanja troškova zagađenja i štete u okolišu

Članak 23.

Zagađivač (počinitelj štete) snosi troškove nastale zagađivanjem i štetom u okolišu.

Troškovi iz stavka 1. ovog članka obuhvaćaju troškove nastale u svezi za zagađenjem (štetom) u okolišu, troškove sanacije i pravične nadoknade štete.

Načelo javnosti i prisutnosti

Članak 24.

Građani imaju pravo na pravovremeno obavješćivanje o zagađenju u okolišu, o poduzetim mjerama i, s tim u svezi, na slobodan pristup podacima o stanju okoliša sukladno sa ovim Zakonom i drugim propisima.

Pri institucionalnom rješavanju pitanja zaštite okoliša, nadležni županijski organi uprave i organi općina osigurat će suradnju zainteresiranih strana prema odredbama ovog Zakona i drugih propisa.

IV DOKUMENTI O ZAŠTITI OKOLIŠA

Strategija zaštite okoliša Županije

Članak 25.

Strategija zaštite okoliša Županije (u daljem tekstu: Strategija) dugoročno određuje i usmjerava ciljeve upravljanja okolišem sukladno sa ukupnim gospodarskim, društvenim i kulturnim razvitkom na području Županije.

Strategija sadrži osnove strategije zaštite okoliša Županije i temelji se na dokumentima prostornog uređenja općina vezano za usmjeravanje i usklađivanje gospodarskih, tehničkih, naučnih, obrazovnih, organizacijskih i drugih mjera, te mjera provođenja međunarodnih obveza sa ciljevima zaštite okoliša.

Strategija sadrži naročito:

- stanje onečišćenja okoliša u pojedinim dijelovima, te ocjenu stanja okoliša,
- osnovne ciljeve i mjerila za provođenje zaštite okoliša u cjelini po sastavnim dijelovima okoliša i prostornim cjelinama, te prioritetne mjere zaštite,
- osnovu ravnomjernog gospodarskog razvitka i djelotvornost zaštite okoliša,
- osnovu osiguranja najpovoljnijih tehničkih, proizvodnih i ekonomskih mjera upravljanja okolišem,
- kratkoročne i dugoročne mjere za sprečavanje i ograničavanje onečišćavanja okoliša i redosljed njihovog ostvarivanja sa rokom izvršavanja,

- osnova praćenja stanja okoliša (monitoring) kada je to međunarodna obveza Države, Federacije i Županije,
- pregled prostornih cjelina na kojima je potrebno provesti sanaciju ugroženog okoliša i osnovne uvjete za njenu provedbu,
- izvore i procjenu potrebnih sredstava za provođenje mjera zaštite okoliša,
- osnovu usmjeravanja i unapređivanja odgoja i obrazovanja u oblasti zaštite okoliša,
- osnovu usmjeravanja naučno-istraživačkog rada u oblasti zaštite okoliša.

Članak 26.

Strategiju donosi Skupština Županije na prijedlog Vlade Županije i objavljuje se u Narodnim novinama Županije.

Program zaštite okoliša

Članak 27.

Program zaštite okoliša za prostor Županije (u daljem tekstu: Program), sadrži osnovne ciljeve, uvjete i mjerila zaštite okoliša, prioritetne mjere zaštite okoliša po sastavnim

dijelovima i pojedinačnim prostornim cjelinama, te razrađuje načela i smjernice zaštite okoliša, sadržane u Strategiji.

Članak 28.

Program donosi Skupština Županije na prijedlog Vlade Županije.

Članak 29.

Program zaštite okoliša za pojedina uža područja (općine) donosi Općinsko vijeće kada je potrebno posebno zaštititi okoliš užeg područja radi očuvanja kulturno-povijesnih, estetskih i prirodnih vrijednosti toga područja.

Članak 30.

Prilikom izrade i donošenja Programa Županije obvezno je usaglašavanje sa Strategijom, kao i suradnja sa Federacijom.

Programi zaštite okoliša općina trebaju biti usuglašeni sa programima zaštite okoliša Županije, a program Županije mora biti usuglašen s programom Federacije.

U slučaju međusobne neusuglašenosti Programa, primjenjuje se Program zaštite okoliša šireg područja.

Članak 31.

Programom se utvrđuju mjere zaštite okoliša sukladno sa regionalnim ili lokalnim posebnostima i obilježjima, u skladu sa polazištima Strategije.

Programom se naročito uređuje:

- stanje onečišćenja okoliša po sastavnim dijelovima i prostornim cjelinama,
- mjere za predviđanje, sprečavanje i ograničavanje onečišćivanja okoliša,
- subjekti koji su dužni provoditi mjere i ovlaštenja u vezi sa provođenjem mjera zaštite okoliša,
- smjernice i mjere za očuvanje i unapređenje zaštite okoliša,
- način provođenja interventnih mjera u izvanrednim slučajevima onečišćivanja okoliša,
- rokovi za poduzimanjem pojedinih mjera,
- izvori financiranja za provođenje pojedinih mjera i procjena visine potrebnih sredstava.

Izvješće o stanju okoliša

Članak 32.

Za potrebe ostvarenja Strategije i Programa, te drugih dokumenata važnih za zaštitu okoliša izrađuje se godišnje izvješće o stanju okoliša.

Članak 33.

Izvješće o stanju okoliša sadrži podatke o stanju okoliša u Županiji, podatke o utjecaju pojedinih zahvata na okoliš i o svim drugim nepovoljnim utjecajima na okoliš, ocjenu provedbenih mjera i njihove djelotvornosti, analizu ostvarivanja Strategije i Programa, ocjenu provedbenog nadzora, podatke o izrečenim kaznama i o korištenju financijskih sredstava za zaštitu okoliša, procjenu potrebe izrade novih ili izmjene i dopune postojećih dokumenata, te druge važne podatke za zaštitu okoliša.

Članak 34.

Izvješće o stanju okoliša Vlada Županije podnosi Skupštini Županije na razmatranje i usvajanje i isti se objavljuje u Narodnim novinama Županije.

Članak 35.

Izvješće o stanju okoliša koje sadrži podatke navedene u članku 33., a odnose se na općine, donose nadležni organi općina.

V PROVOĐENJE ZAŠTITE OKOLIŠA I NJEGOVOG UNAPREĐENJA

Članak 36.

Zaštita okoliša i njegovo unapređenje na županijskoj razini sprovodi se:

- standardima kvaliteta okoliša,
- procjenama utjecaja na okoliš,
- dokumentima prostornog uređenja,
- praćenjem stanja okoliša,
- registriranjem i kontrolom djelatnosti koje ugrožavaju okoliš,
- katastrom zagađivača i zagađenja okoliša,
- planovima interveniranja u zaštiti okoliša,
- javnosti podataka o zaštiti okoliša,
- ekonomskim mjerama,
- ostalim mjerama o provođenju zaštite okoliša u skladu sa županijskim propisima.

Standardi kvaliteta okoliša

Članak 37.

Standardi kvaliteta okoliša koji sadrže granične vrijednosti za pojedine dijelove okoliša i za posebno vrijedne, osjetljive ili ugrožene područne cjeline određuju se posebnim propisom ako nisu određeni zakonom.

Propisom iz stavka 1. ovog članka mogu se odrediti rokovi i postupak za postizanje kvaliteta okoliša, moguća odstupanja od standarda i kaznene odredbe za povredu odredaba propisa.

Ako standardi kvaliteta okoliša nisu određeni Federalnim zakonom ili posebnim propisom iz stavka 1. ovog članka propisuje ih Vlada Županije.

Članak 38.

Za određene proizvode, uređaje, opremu i proizvodne procese koji mogu prouzrokovati rizik ili opasnost po okoliš posebnim propisima određuje se tehnički standardi kvaliteta okoliša.

Tehničkim standardima iz stavka 1. ovog članka određuju se granične vrijednosti emisija i imisija u svezi sa proizvodnim postupkom i korištenjem proizvoda, uređaja i opreme, odnosno granične vrijednosti u svezi sa sastavom proizvoda, i provođenje kaznenih odredbi za povredu odredaba propisa.

Ne može se na teritoriju Županije primjenjivati ili ugrađivati domaća ili uvozna tehnologija niti stavljati u promet proizvodi koji su zabranjeni u zemlji izvozniku.

Ministarstvo može u slučaju sumnje naložiti da se tehnologija, odnosno proizvodi iz stavka 3. ovog članka ispituju i kad su isti snabdjeveni propisnom ispravom u odnosu na štetan utjecaj na okoliš.

Ministarstvo određuje stručnu organizaciju ili grupu eksperata za ispitivanje tehnologije i proizvoda iz stavka 4. ovog članka.

Uređaji koji služe za otklanjanje ili prečišćavanje materija, za koje nisu propisani standardi Federacije, mogu se upotrebljavati ako je efikasnost za namijenjene svrhe utvrđena od strane stručne organizacije-ustanove, u skladu sa zakonom.

Tehničkim standardima može se propisati i način izrade, proizvodnje, označavanja, postupanja i korištenja proizvoda, opreme i proizvodnih postupaka, te postupak sa proizvodima, uređajima i opremom nakon prestanka njenog korištenja.

Propisima iz stavka 1. ovog članka određuju se postupci i rokovi za postizanje tehničkih standarda i njihovu primjenu za postojeće proizvode i uređaje.

Ako tehnički standardi nisu određeni posebnim Federalnim propisom iz stavka 1. ovog članka, propisuje ih Vlada Županije.

Procjena utjecaja na okoliš

Članak 39.

Procjena utjecaja djelatnosti na okoliš vrši se za objekte i radove koji mogu u većoj mjeri ugroziti okoliš.

Procjena utjecaja na okoliš treba osigurati ostvarenje principa preventivnosti usklađivanjem i prilagođavanjem namjeravanog zahvata građenja, odnosno obnove objekta za obavljanje djelatnosti (u daljem tekstu: zahvat) sa prihvatljivim mogućnostima okoliša na određenom području.

Procjenom utjecaja na okoliš sagledava se mogući nepovoljni utjecaj namjeravanog zahvata na tlo, vodu, zrak, šume, klimu, zdravlje ljudi, biljni životinjski svijet, prostorne i kulturne vrijednosti, njihove međusobne odnose, uzimajući i obzir i druge planirane zahvate i mogući međeutjecaj sa postojećim ili planiranim zahvatima na području na kojem se sagledava utjecaj zahvata.

Procjena utjecaja na okoliš treba sadržavati i vrednovanje utjecaja namjeravanog zahvata na okoliš, odnosno dijelove okoliša, kako bi se nepovoljni utjecaji sveli na najmanju moguću mjeru i postigla maksimalna očuvanost kvaliteta okoliša.

Procjena utjecaja na okoliš provodi se u okviru pripreme namjeravanog zahvata, prvenstveno blagovremenim uvidom u odgovarajuću dokumentaciju prije izdavanja urbanističke suglasnosti ili drugog odobrenja za zahvat za koji izdavanje urbanističke suglasnosti nije obvezno.

Mjere i uvjeti za sprečavanje ugrožavanja okoliša, sadržane u procjeni utjecaja na okoliš, obvezno se unose i čine sastavni dio akta (dokumentacije za urbanističku suglasnost) sa zakonskim uvjetima za uređenje prostora za izgradnju objekta, kao obvezujući radovi.

Članak 40.

Vlada Županije svojim propisom utvrđuje zahvate za koje je potrebna procjena utjecaja na okoliš, sadržaj, rok i način izrade studije o utjecaju na okoliš, način donošenja ocjene i zaključaka o namjeravanom zahvatu, način obavješćivanja javnosti i određuje rok i način sudjelovanja javnosti u odlučivanju, prava i obveze učesnika u postupku, program i način provjere stručne osposobljenosti pravne osobe koja izrađuje studije, te propisuje kaznene odredbe za povredu odredaba propisa.

Članak 41.

Utjecaj zahvata na okoliš, njegovo vrednovanje i prihvatljivost ocjenjuje Uprava odnosno Ministarstvo.

Članak 42.

Studiju utjecaja na okoliš pribavlja nositelj namjeravanog zahvata koji osigurava njenu izradu i snosi sve troškove procjene utjecaja na okoliš.

Studiju utjecaja na okoliš izrađuje pravna osoba registrirana za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša.

Studija utjecaja na okoliš je stručna podloga za rad Uprave i obuhvaća sve potrebne podatke, dokumentaciju, obrazloženje i opise u tekstualnom i grafičkom obliku, te prijedlog ocjena prihvatljivosti zahvata i mjere zaštite okoliša.

Članak 43.

Uprava odnosno Ministarstvo donosi zaključak kojim predlaže da se za namjeravani zahvat odobri ili odbije..

Zaključak kojim se predlaže odobrenje namjeravanog zahvata, sadrži ocjenu prihvatljivosti zahvata i mjere zaštite okoliša, a zaključak kojim se uskraćuje odobrenje sadrži obrazloženje razloga odbijanja.

Članak 44.

Rješenje kojim se daje ili odbija odobrenje za namjeravani zahvat izdaje Ministarstvo.

Rješenjem iz stavka 1. ovog članka utvrđuje se da li je namjeravani zahvat prihvatljiv, uz primjenu mjera zaštite okoliša koje proizlaze iz zakona, drugih propisa, standarda i mjera koje doprinose smanjivanju zagađenja okoliša.

Rješenje iz stavka 1. ovog članka izdaje se u roku od 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva.

Članak 45.

Protiv rješenja iz članka 44. ovog Zakona kojim se daje ili uskraćuje odobrenje za namjeravani zahvat dopuštena je žalba nadležnom drugostupanjskom tijelu Županije.

U postupku izdavanja rješenja iz članka 44. ovog Zakona primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku (Službene novine Federacije BiH”, broj: 2/98), ukoliko ovim zakonom nije drukčije određeno.

Članak 46.

Ako bi predviđeni zahvat, objekt ili djelatnost mogao znatno utjecati na stanje okoliša u susjednim državama, Ministarstvo obavještava nadležno Federalno ministarstvo o namjeravanom zahvatu.

Dokumenti prostornog uređenja

Članak 47.

Uređenje prostora, korištenje prirodnog bogatstva, biljnog i životinjskog svijeta, definirano dokumentima prostornog uređenja i osnovama korištenja mineralnih sirovina, poljoprivredne zemlje, šuma, vodoprivrede, lovoprivrede, ribolova i drugim, zasniva se na načelima da se:

- prirodni resursi očuvaju i unapređuju i u većoj mjeri obnavljaju, a ako su neobnovljivi da se racionalno koriste;
- osigura zaštita i nesmetano ostvaruje funkcija zaštićenih prirodnih dobara i njenog okoliša i u najvećoj mogućoj mjeri očuvaju biljnih vrsta, staništa divljih životinjskih vrsta i njihove zajednice, uzimajući u obzir osjetljivost okoliša na određenom prostoru, odnos prema skladu i vrijednostima prirode, kulturne baštine i ukupnih međusobnih utjecaja postojećih i planiranih zahvata na okolišu;
- osiguraju uvjeti za odmor i rekreaciju čovjeka;
- definiraju mjere zaštite od udesa i elementarnih nepogoda širih razmjera.

Članak 48.

Dokumentima prostornog uređenja osigurat će se naročito:

- utvrđivanje posebnih režima očuvanja i korištenja područja zaštićenog prirodnog naslijeđa, izvorišta za vodosnabdijevanje, staništa divljači, termalnih i mineralnih izvorišta, šuma, poljoprivrednog zemljišta, javnih zelenih površina, rekreacijskih područja i toplica-banjskih lječilišta.
- određivanje područja ugroženih dijelova okoliša (zagađena područja, područja ugrožena erozijom i bujicama, eksploatacija mineralnih sirovina, plovna područja pošumljavanje goleti i sl.) i utvrđivanje mjera za sanaciju ovih područja;
- utvrđivanje mjera i uvjeta zaštite okoliša prema kojima će se koristiti prostor namijenjen eksploataciji mineralnih sirovina, odnosno vršiti izgradnja industrijskih i energetskih objekata, objekata za odlaganje otpada, objekata infrastrukture i drugih objekata čijom izgradnjom ili korištenjem se može ugroziti okoliš.

Članak 49.

Ministarstvo daje suglasnost na prostorni plan Županije i općina u svezi sa mjerama zaštite okoliša prije njegovog donošenja.

Praćenje stanja okoliša

Članak 50.

Praćenje stanja okoliša (monitoring) određeno Strategijom zaštite okoliša županije ili međunarodnim ugovorom, financira se iz sredstava županijskog proračuna, a praćenje osigurava sukladno propisima Vlada Federacije, odnosno Županije.

Sadržaj, metodologiju i način praćenja stanja okoliša propisuje Vlada Županije.

Članak 51.

Za sve zahvate na području Županije za koje je predviđeno provođenje procjene utjecaja na okoliš pravne osobe obvezne su, putem ovlaštenih pravnih osoba:

- mjeriti emisije i o tome voditi evidenciju;
- mjeriti imisije, odnosno sudjelovati u mjerenju imisije prema svom udjelu razmjerno zagađenju okoliša;
- mjeriti kontaminaciju, voditi evidenciju o vrsti, količini i posljedicama;
- sudjelovati u praćenju prirodnih i drugih pojava koje su posljedica zagađenja okoliša;
- pratiti oštećenja i degradaciju zemljišta.

Pravna osoba iz stavka 1. ovog članka dužna je osigurati financijska sredstva za praćenje stanja okoliša.

Vrsta emisija, imisija, prirodnih i drugih pojava koje su predmet praćenja, metodologiju mjerenja, uzimanje uzoraka, rok za dostavljanje podataka tijelima županijske uprave i način vođenja popisa podataka, ako nisu određeni posebnim propisom propisuje Vlada Županije.

Propisom iz stavka 3. ovog članka određuju se uvjeti tehničke opremljenosti i stručna sprema zaposlenih koje mora zadovoljavati ovlaštena pravna osoba iz stavka 1. ovog članka, te kaznene odredbe za povredu odredaba tog propisa.

Članak 52.

Pravna osoba koja je prema ovom Zakonu obvezna provesti sanacijski program obvezna je i nakon provođenja sanacionih mjera sanacije osigurati praćenje njihovog učinka na stanje okoliša i osigurati financijska sredstva za njihovo praćenje.

Članak 53.

Pravne osobe iz članka 51. stavak 1. i članka 52. ovog Zakona, dužne su podatke mjerenja emisije i imisije kao podatke o oštećenju zemljišta dostavljati Ministarstvu.

Ministarstvo može po potrebi odrediti mjerenje emisije i imisije kod ovlaštene institucije na teret pravne osobe iz članka 51. i 52. ovog Zakona.

Registriranje i kontrola djelatnosti koje ugrožavaju okoliš

Članak 54.

Djelatnosti koje ugrožavaju ili mogu ugroziti okoliš podliježu posebnom režimu kontrole.

Kontrola se ostvaruje:

- utvrđivanjem popisa djelatnosti, pogona, postrojenja koji ugrožavaju ili mogu ugroziti okoliš (određeni energetske i rudarske objekti, rafinerije, kemijske industrije, industrije celuloze i papira, industrije građevinskog materijala, crne i obojene metalurgije, transport, promet i uskladištenje štetnih, opasnih, zapaljivih i drugih materija i slično),
- davanjem posebne suglasnosti za djelatnost iz točke 1. u postupku izdavanja urbanističke suglasnosti, odobrenje za građenje i odobrenje za uporabu,
- obvezom registriranja svih djelatnosti i popisa pogona i postrojenja iz točke 1. svake dvije godine.

Način utvrđivanja popisa djelatnosti, pogona i postrojenja iz točke 1., uvjete davanja posebne suglasnosti iz točke 2. i način vršenja registriranja iz točke 3. propisuje Vlada Županije posebnim propisom.

Članak 55.

U postupku davanja suglasnosti iz članka 54. stavak 2. točka 2. ovog Zakona, pravna osoba vrši prethodni pregled tehničke dokumentacije i daje svoje mišljenje da li su ispunjeni propisani uvjeti za puštanje u rad pogona, odnosno postrojenja.

Članak 56.

Redovito dvogodišnje registriranje svih pogona i postrojenja iz članka 54. stavak 2. točka 3. ovog Zakona vrši se nakon provjeravanja da li su ispunjeni propisani uvjeti.

Troškove registriranja snose pravne osobe čija je djelatnost predmet registracije.

Nadležni organ može izuzetno, za određeno vrijeme i uz određene uvjete odobriti djelatnost koja može da ugrožava okoliš, ako je ta djelatnost od posebnog značenja za gospodarstvo županije ili je njena djelatnost od općeg interesa.

Katastar zagađenja okoliša

Članak 57.

Katastar zagađenja okoliša vodi Ministarstvo.

Podaci i informacije iz katastra zagađenja okoliša su javni, a objavljuje ih Ministarstvo jedanput godišnje.

Planovi intervencije u zaštiti okoliša

Članak 58.

Za slučajeve moguće ekološke nesreće ili izvanredne, posebne ugroženosti okoliša, opasnosti po život i zdravlje ljudi za područje Županije, Vlada Županije donosi planove intervencije koji su sastavni dio planova intervencije na razini Federacije.

Planovi intervencije iz stavka 1. ovog članka sadrže sve vrste rizika i opasnosti, postupak i mjere za ublažavanje i otklanjanje neposrednih posljedica štetnih za okoliš, subjekte za provođenje pojedinih mjera, odgovornost i ovlaštenja u vezi s provođenjem, te način usaglašavanja sa interventnim mjerama koje se provode na temelju drugih zakona.

Planove intervencije moraju imati pravni subjekti i proizvođači opreme i uređaja koji mogu prouzročiti zagađenje okoliša.

Ekonomске mjere

Članak 59.

Posebnim zakonom se određuju olakšice i oslobađanje plaćanja poreza i drugih obveza za koje je ovlaštena općina i Županija, ako nisu određene Federalnim propisima za korištenje proizvodnih postupaka, proizvodnju i promet proizvoda čiji je utjecaj na stanje okoliša povoljniji od utjecaja drugih srodnih proizvodnih postupaka proizvodnje i proizvoda, i za korištenje obnovljenih vidova energije, opreme i uređaja koji doprinose zaštiti okoliša.

Članak 60.

Posebnim zakonom mogu se odrediti olakšice i smanjiti porez i druge obveze koje propisuje općina i Županija, ako nisu određene Federalnim propisima za proizvođače koji organiziraju ponovno korištenje upotrebljenih i neupotrebljivih uređaja, opreme ili njihovih dijelova, proizvoda ili njihove ambalaže, ili njihov povrat, ili na neki drugi organiziran način smanje negativan utjecaj svog djelovanja na okoliš.

Javnost podataka o zaštiti okoliša

Članak 61.

Organi uprave nadležni za poslove zaštite okoliša, pravne osobe koje imaju javna ovlaštenja, pravne osobe koje obavljaju poslove u svezi sa zaštitom okoliša i pravne osobe koje svojom djelatnošću zagađuju okoliš, a raspolažu podacima o stanju okoliša, o utjecaju predviđenih i stvarnih utjecaja na okoliš, mjerama zaštite okoliša i drugim podacima važnim za zaštitu okoliša, dužne su osigurati javnost tih podataka i objaviti ih, osim kada je posebnim zakonom propisano čuvanje državne, vojne ili službene tajne.

Svi subjekti navedeni u stavku 1. ovog članka dužni su odmah obavijestiti javnost o prekoračenju propisanih vrijednosti zagađenja okoliša i periodično informirati javnost o zagađenju okoliša.

Pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost kojom zagađuju okoliš dužne su voditi evidenciju o podacima važnim za zaštitu okoliša i dostavljati je u propisanom roku organima nadležnim za vođenje evidencije i katastra zagađenja okoliša.

Subjekti iz stavka 1. ovog članka dužni su informirati javnost i davati podatke kojima raspolažu zainteresiranim institucijama, organizacijama i pojedincima u roku od mjesec dana od dana prijema zahtjeva.

Kada se radi o izvanrednim slučajevima posebne ugroženosti okoliša subjekti iz stavka 1. ovog članka su dužni putem sredstava javnog informiranja odmah bez odlaganja informirati javnost.

Ostale mjere u provođenju zaštite okoliša

Znak zaštite okoliša

Članak 62.

Proizvođačima proizvoda široke potrošnje, osim namirnica, pića i farmaceutskih proizvoda, koji u proizvodnji, stavljanju u promet ili korištenju i postupanju sa otpadom u odnosu na druge istovrsne proizvođače bitno manje opterećuju okoliš, dodjeljuje se priznanje “znak zaštite okoliša” (u daljnjem tekstu “priznanje”).

Postupak i uvjete za dobivanje i način dodjele “priznanja”, opis priznanja, uporabu dodijeljenog priznanja, sastav i način rada komisije, sudjelovanje institucija, društava, organizacija i pojedinaca u postupku dodjele priznanja, propisuje Ministarstvo. Propis iz stavka 2. ovog članka primjenjivat će se do donošenja Federalnih propisa iz ove materije.

Priznanja i nagrade

Članak 63.

Priznanja i nagrade za dostignuća u oblasti zaštite okoliša mogu se dodijeliti za:

- ostvarenje preventive od zagađenja okoliša,
- najpovoljnija rješenja u proizvodnim postupcima u odnosu na okoliš,
- razvojne i istraživačke projekte u zaštiti okoliša,
- razvitak sustava obrazovanja o zaštiti okoliša u odgojno-obrazovnom procesu,
- doprinos pojedinaca za razvitak i unapređenje zaštite okoliša ili za doprinos u međunarodnoj suradnji iz oblasti zaštite okoliša.
- doprinos stručnih i drugih društava, organizacija i nevladinih organizacija za razvitak i unapređenje zaštite okoliša.

Priznanja i nagrade dodjeljuje Skupština Županije, na prijedlog Ministarstva, po postupku, načinu i uvjetima za dodjelu priznanja i nagrada koje propisuje Skupština županije.

Označavanje proizvoda i ambalaže

Članak 64.

Prije stavljanja u promet sirovina, proizvoda i njihove ambalaže proizvođači su dužni upozoriti na zagađenje što ga njihovi proizvodi, sirovina ili ambalaža mogu prouzrokovati okolišu i o postupanju sa ambalažom nakon uporabe.

Način i sadržaj upozorenja o zagađenju okoliša i u vezi sa tim način označavanja proizvoda, sirovina i njihove ambalaže, propisuje županijsko Ministarstvo.

VI ODGOVORNOST ZA ZAGAĐENJE I ŠTETU U OKOLIŠU

Članak 65.

Pravna ili fizička osoba koja izazove štetu u okolišu odgovara za nastalu štetu po načelu objektivne odgovornosti, prema općim pravilima obligacionog prava.

Za zagađivanje okoliša odgovorna je i osoba koja je nezakonitim ili nepravilnim djelovanjem omogućila ili dopustila zagađenje okoliša.

Članak 66.

Pravna ili fizička osoba koja svojim radom ili propustom pri radu prouzroči zagađenje ili štetu u okolišu dužna je, bez odlaganja poduzeti mjere utvrđene interventnim planom

zaštite okoliša, odnosno poduzeti sve druge neophodne mjere radi smanjenja šteta u okolišu ili uklanjanja nastanka daljnjih rizika, opasnosti ili šteta u okolišu.

Pravna ili fizička osoba koja prouzrokuje zagađenje okoliša ili štetu u okolišu podmiruje sve troškove nastale u vezi sa poduzimanjem mjera za uklanjanje opasnosti od zagađenja ili štete u skladu sa ovim Zakonom i drugim propisima.

Pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovog članka dužna je odmah obavijestiti inspektora zaštite okoliša ili drugog nadležnog inspektora o riziku ili opasnosti po okoliš.

Pravna ili fizička osoba iz stavak 1. ovog članka dužna je obavijestiti javnost o nastalom zagađenju ili šteti u okolišu i zaštitnim mjerama koje je potrebno poduzeti.

Članak 67.

Posebnim zakonom će se utvrditi obveze osiguranja pravnih osoba od odgovornosti za štetu koju može prouzročiti ekološka nesreća.

Posebnim zakonom mogu se odrediti i druge vrste osiguranja od odgovornosti za štetu nastalu zagađenjem ili oštećenjem okoliša.

Članak 68.

Svako odstupanje od uporabe uređaja i opreme u proizvodnji ili odstupanje od proizvodnih tehnoloških postupaka, odnosno korištenja u praksi provjerenih postupaka, a čije posljedice nisu predvidive po okoliš nije dopušteno.

Pravna osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi odgovorna je za svako odstupanje uporabe uređaja i opreme u proizvodnji ili odstupanje od proizvodnih, tehnoloških postupaka iz stavka 1. ovog članka.

Odgovorna osoba u pravnoj osobi kome su poznate ili morale biti poznate okolnosti koje ukazuju na opasnost po život i zdravlje ljudi i opasnost po okoliš dužna je, bez odgađanja poduzeti odgovarajuće mjere radi otklanjanja opasnosti i o tome obavijestiti inspektora zaštite okoliša ili drugog nadležnog inspektora.

Članak 69.

Za područja za koja se utvrdi da imaju osobine ugroženog okoliša može se posebnim zakonom odrediti postupak sanacije.

Područje ugroženog okoliša utvrđuje se Strategijom zaštite okoliša koju donosi Skupština Županije.

Izuzetno, do donošenja Strategije iz stavka 2. ovog članka područje ugroženog okoliša može utvrditi Vlada na zahtjev Skupštine Županije.

Članak 70.

Zagađivač (počinitelj štete) u okolišu je dužan da, u rokovima koje odredi Vlada, izradi i provede program sanacije za uklanjanje zagađenja i štete u okolišu.

Program sanacije iz stavka 1. ovog članka sadrži:

- analizu vrste i procjenu vrijednosti zagađenja i štete na okolišu,
- prijedlog proizvodnih i drugih rješenja s ocjenom prikladnosti odabranog rješenja u odnosu na dugoročno djelovanje na okoliš,
- mjere za uspostavljanje stanja prethodnog kvaliteta okoliša ili poboljšavanja postojećeg stanja okoliša,
- redoslijed i rokove provođenja programa sanacije,
- plan osiguranja sredstava, uključujući troškove odštete za umanjenje vrijednosti i oštećenje okoliša.

Zagađivač (počinitelj štete) u okolišu mora pribaviti suglasnost Ministarstva na program sanacije iz stavka 2. ovog članka, a prema ocjeni Ministarstva i mišljenje nadležnih federalnih ministarstava.

Vrstu programa sanacije, obim i metodologiju izrade programa, način sudjelovanja javnosti u izradi i provođenju, donosi Ministarstvo u suglasnosti sa nadležnim županijskim i federalnim ministarstvima.

Članak 71.

Ako nije moguće utvrditi zagađivača (počinitelja štete) u okolišu, a potrebno je izraditi cjelokupni program sanacije, pripremu i izradu programa sanacije provodi Ministarstvo u suradnji sa nadležnim županijskim ministarstvima.

Vlada utvrđuje redoslijed i prioritete u provedbi programa sanacije iz stavka 1. ovog članka, te osigurava financijska sredstva za njegovu realizaciju.

Članak 72.

Radi sprečavanja većih šteta i ograničavanja daljeg štetnog djelovanja na okoliš Vlada može provesti sve mjere za sprečavanje i ograničavanje nastalih daljih šteta na trošak počinitelja.

Vlada će na trošak počinitelja izvesti sanaciju ukoliko počinitelj to nije sam učinio.

Ovlaštenje iz stavka 1. ovog članka obuhvaća privremeno ograničavanje rada, a kada je nužno i zaustavljanje rada počinitelja štete.

Članak 73.

U slučaju zagađenja (štete) u okolišu kada se između više počinitelja ne može utvrditi počinitelj ili se ne može utvrditi njihov udio u zagađenju (kumulativno ili lančano zagađenje) troškove uklanjanja zagađenja, sprečavanja i ograničavanja daljnjeg štetnog djelovanja na okoliš svi počinitelji solidarno podmiruju.

VII FINANCIRANJE ZAŠTITE I UNAPREĐENJA OKOLIŠA

Članak 74.

Materijalni i drugi uvjeti za podsticanje mjera zaštite okoliša u Županiji osiguravaju se iz sredstava utvrđenih ovim Zakonom i posebnim propisima.

Sredstva iz stavka 1. ovog članka osiguravaju se iz slijedećih izvora:

1. naknade za zagađenje okoliša (tla, vode i zraka),
2. naknade za korištenje prirodnih bogatstava i dobara u općoj uporabi od županijskog značenja,
3. sredstva proračuna Županije,
4. sredstva investicija za objekte industrije, rudarstva, energetike i prometa od županijskog značenja za koje je propisana obveza izrade studije utjecaja na okoliš,
5. sredstva investicija za sve gospodarske objekte od županijskog značenja za koje nije propisana obveza izrade studije utjecaja na okoliš,
6. sredstva od registracije vozila i plovni objekata,
7. naplaćene kazne, propisane ovim Zakonom,
8. ostali izvori.

Vlada Županije donosi odluku o visini naknade i načinu plaćanja sredstava iz stavka 2. ovog članka, ako to nije određeno drugim zakonskim propisima.

Članak 75.

Sredstva iz članka 74. ovog Zakona uplaćuju se na poseban račun ekološkog fonda (fond zaštite okoliša) Vlade Županije ili druge račune u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Članak 76.

Sredstva osigurana za zaštitu okoliša (voda, šuma, zraka, tla) po drugim zakonskim propisima mogu se udružiti u skladu sa zajedničkim potrebama zaštite okoliša u ekološki fond Županije.

Naplata sredstava iz članka 74. stavka 2. točka 4. i 5. ovog Zakona vrši se u postupku izdavanja odobrenja za građenje, a iz stavka 6. pri registraciji vozila i plovni objekata.

Vlada Županije može odrediti oslobođanja od plaćanja sredstava iz članka 74. stavka 2. točka 4. i 5. ovog Zakona ako je to potrebno radi podsticanja pojedinih oblika proizvodnje.

Članak 77.

Vlada Županije formirat će ekološki fond (fond zaštite okoliša) na kojem će se prikupljati sredstva u skladu sa ovim Zakonom.

Sredstva iz članka 74. ovog Zakona koriste se za:

1. očuvanje, zaštitu i unapređivanje stanja okoliša u skladu sa Strategijom zaštite okoliša i Programom zaštite okoliša,
2. kreditiranje investicija koje će doprinijeti bitnom smanjenju zagađenja okoliša,
3. sufinanciranje, opremanje stručnih i naučnih institucija kojima će se povjeravati vršenje stručnih poslova u oblasti zaštite okoliša za potrebe Županije,
4. sufinanciranje stručnog osposobljavanja kadrova u stručnim, naučnim, gospodarskim i upravnim organizacijama iz oblasti zaštite okoliša, od interesa za Županiju,
5. praćenje stanja kvaliteta okoliša,
6. kao podsticaj, za izradu idejnih rješenja naučno-istraživačkih projekata aplikativnog karaktera, studija, elaborata i istraživačkih projekata,
7. financiranje programa zaštite i razvitka različitih prirodnih dobara,
8. financiranje organiziranih akcija u prevenciji i sanaciji zaštite okoliša,
9. izdavanje publikacija, časopisa i provođenje propagandnih akcija u oblasti zaštite i unapređivanja okoliša.

Članak 78.

Raspored sredstava iz članka 74. ovog Zakona vrši Vlada Županije na prijedlog Savjeta za zaštitu okoliša i nadležnog Ministarstva u skladu sa srednjoročnim programom i godišnjim planom, s tim da se raspodjela sredstava vrši u proporciji u kojoj su sredstva uzeta iz određene grane za zaštitu okoliša.

Srednjoročni program donosi Vlada, a godišnji plan za realizaciju srednjoročnog programa donosi Ministarstvo.

Godišnji pregled korištenja sredstava za financiranje zaštite okoliša iz stavka 1. ovog članka izrađuje Ministarstvo.

Ministarstvo utvrđuje kriterije i uvjete za usmjeravanje i dodjelu sredstava.

Članak 79.

Upravni nadzor nad primjenom ovog Zakona i propisa donesenih na temelju njega vrši Ministarstvo, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 80.

Inspeksijski nadzor nad primjenom ovog Zakona i propisa donesenih na temelju njega, drugih propisa, općih i pojedinačnih akata, uvjeta i načina rada pravnih osoba i mjera zaštite okoliša, na području Županije provode inspektori zaštite okoliša i drugi inspektori svaki u okviru svoje nadležnosti.

Poslove inspekcije zaštite okoliša obavlja i svaki drugi radnik Ministarstva koga ovlasti Ministar.

Poslove inspekcije zaštite okoliša provodi Ministarstvo.

Članak 81.

U obavljanju poslova iz svog djelokruga inspektor može od odgovorne osobe u pravnoj osobi zahtijevati da mu:

- omogućiti obavljanje inspeksijskog nadzora u svim radnim prostorijama, nad svim postrojenjima i uređajima i otvorenim radnim prostorima pravne osobe;
- dostavi na uvid sve podatke i dokumentaciju za obavljanje inspeksijskog nadzora;
- dostavi informaciju o poduzetim mjerama u vezi sa otklanjanjem utvrđenih nedostataka;
- omogućiti nadzor nad provedbom ratificiranih međunarodnih ugovora iz područja zaštite okoliša. Inspektor daje smjernice i naputke za rad i provedbu određenih propisa i mjera zaštite okoliša.

Članak 82.

Inspektor je dužan sačiniti zapisnik o obavljenom pregledu i utvrđenom stanju a o naređenim mjerama i radnjama donijeti rješenje.

Ako inspektor utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon ili drugi propis, rješenjem će naložiti mjere i dati rok za njihovo otklanjanje. Ako inspektor utvrdi da su povrijeđeni drugi zakoni i propisi čija povreda može imati utjecaja na okoliš dužan je o tome odmah obavijestiti nadležni organ, zajedno sa njima izvrši nadzor i poduzeti odgovarajuće mjere.

Jedan primjerak zapisnika odnosno rješenja se dostavlja pravnoj osobi kod koje je obavljen inspeksijski nadzor.

Na zapisnik o utvrđenom stanju može se staviti prigovor organu koji je odobrio inspeksijski nadzor.

Rok za stavljanje prigovora utvrđuje se zapisnikom, ali ne može biti kraći od 3 (tri) dana niti duži od 15 (petnaest) dana od dana prijema zapisnika.

Članak 83.

Inspektor u Županijskom ministarstvu obavlja sve poslove inspeksijskog nadzora osim poslova koji pripadaju u nadležnost Federalnog inspektora zaštite okoliša.

Članak 84.

U provedbi inspeksijskog nadzora inspektor nadzire naročito:

- primjenu standarda kvaliteta za sastavne dijelove okoliša,
- primjenu tehničkih standarda zaštite okoliša,
- praćenje stanja okoliša,
- praćenje i mjerenje emisija i imisija i vođenja evidencija o tome,
- provođenje mjera zaštite okoliša utvrđenih programom zaštite okoliša,

- provođenje mjera zaštite okoliša utvrđenih planom intervencija,
- provođenja mjera zaštite okoliša utvrđenih u postupku procjene utjecaja na okoliš,
- provođenje programa sanacije i praćenje njihovog učinka,
- način i uvjete rada, tehničku opremljenost pravnih osoba registriranih ili ovlaštenih za obavljanje poslova zaštite okoliša,
- način vođenja zapisnika o zaštiti okoliša,
- korištenje sredstava određenih za provođenje mjera zaštite okoliša.

Članak 85.

U obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor će rješenjem odrediti:

- otklanjanje u određenom roku nedostataka i nepravilnosti u radu pravne osobe, zbog koje je došlo ili može doći do zagađenja (štete) u okolišu,
- privremenu zabranu obavljanja rada pravne osobe ili obavljanja radnji u proizvodnom postupku, korištenja postrojenja, uređaja i opreme zbog kojih je došlo ili može doći do znatnijeg zagađenja (štete) u okolišu,
- zabranu obavljanja radnji u proizvodnom postupku, korištenja postrojenja, uređaja i opreme zbog kojih je došlo ili može doći do zagađenja (štete) u okolišu u većim razmjerima, dok se nedostaci ili nepravilnosti u radu ne otklone.

Ukoliko nađe da je povrijeđen zakon ili drugi propis, inspektor ima prava i obvezu:

- podnijeti bez odgađanja prijavu nadležnom organu zbog vođenja postupka, odnosno izricanja zakonom ili drugim propisom utvrđene prekršajne kazne,
- predložiti nadležnom sudu brisanje iz sudskog registra one djelatnosti za koju se utvrdi da pravna osoba ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom,
- poduzeti druge mjere i izvršiti druge radnje za koje je ovlašten.

Na rješenje kojim se nalaže otklanjanje nezakonitosti ili nepravilnosti može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 (petnaest) dana od dana prijema rješenja.

Žalba na rješenje inspektora ne odlaže njegovo izvršenje.

Članak 86.

Zapisnici o obavljenim inspekcijskim pregledima, na području Županije dostavljaju se Ministarstvu.

Obrazac, sadržaj i način vođenja zapisnika iz članka 82. stavak 1. ovog Zakona propisuje Ministarstvo.

Inspektor podnosi izvješće o svom radu, te ga sa prijedlogom mjera za poboljšanje zaštite okoliša jedanput godišnje dostavlja Ministarstvu.

Članak 87.

Inspektorska iskaznica (u daljem tekstu: iskaznica) se izdaje na temelju akta o postavljenju inspektora.

Obrazac iskaznice i način njenog izdavanja propisuje Ministarstvo.

Članak 88.

Za županijskog inspektora može biti postavljena osoba koja pored općih uvjeta ispunjava i slijedeće uvjete:

- da ima visoku stručnu spremu (VII/I stupnja obrazovanja-složenosti tehnološkog smjera,
- položen stručni ispit,
- najmanje 2 (dvije) godine radnog iskustva u struci.

IX KAZNENE ODREDBE

Članak 89.

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

- ako ne poduzme bez odgađanja mjere za uklanjanje opasnosti i nastanak dalje štete po okoliš i ne obavijesti inspektora zaštite okoliša ili drugog nadležnog inspektora (članak 66. stavak 1. i 3),
- ako ne poduzme mjere za sprečavanje odstupanja od uporabe uređaja i opreme u proizvodnom postupku, ili odstupanja od proizvodnih postupaka (članak 68. stavak 1.),
- ako u roku što ga je odredila Vlada nije izradila sanacijski program za uklanjanje oštećenja okoliša ili ako ga ne provodi (članak 70),

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 500 do 2.000 KM.

Članak 90.

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 do 8. 000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

- ako ne osigura praćenje stanja okoliša, mjerenje emisija i imisija (članak 51. stavak 1),
- ako ne prati stanje okoliša u vezi sa učincima sanacijskih mjera (članak 52.),
- ako ne upozori o onečišćenju okoliša prije stavljanja u promet proizvoda, poluproizvoda ili sirovina i njihove ambalaže (članak 64. stavak 1.).

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 300 do 1.500 KM.

Članak 91.

1. Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 4.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:
 - ako ne dostavi podatke mjerenja emisija i imisija Ministarstvu (članak 53.),
 - ako ne vodi evidencije o podacima važnim za zaštitu okoliša i ne dostavi je nadležnim upravnim tijelima (članak 61. stavak 3.),
 - ako pravovremeno ne obavijesti javnost o onečišćenju okoliša (članak 66. stavak 4.),
2. Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 100 do 1.000 KM).

X PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 92.

Propisi iz članka 63 i 86. ovog Zakona donijet će se u roku od četiri mjeseca, od dana stupanja ovog Zakona na snagu.

Članak 93.

Propisi iz članka 37., 64., 38., 40., 51., 58., 67., 69., 70. i 74. ovoga Zakona donijet će se u roku šest mjeseci, od dana stupanja ovog Zakona na snagu.

Članak 94.

Pravne osobe uskladit će svoje poslovanje sa odredbama ovog Zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 95.

Postojeći objekti i postrojenja koji ugrožavaju okoliš moraju se rekonstruirati da zadovolje propisane uvjete zaštite okoliša.

Ministarstvo će odrediti objekte u kojima će se izvršiti rekonstrukcija iz stavka 1. ovog članka, kao i rokove u kojima će se rekonstrukcija izvesti.

U slučaju da se obveze iz stavka 1. ovog članka ne izvrše u propisanom roku, Ministarstvo će zabraniti rad određenog objekta ili postrojenja.

Članak 96.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama Županije Posavske.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA POSAVSKA
Skupština
Broj: 01-02-19/2000
Domaljevac, 15. lipnja 2000. godine

Predsjednik
Vitimir Čošković v.r.